

Osobitost teologie

Úvahy | 12.12.2010 @ 16.00

Taková je osobitost teologie, jíž se zabývám:

- A. Teologie čili poznávání Boha.
- B. Poznávání Boha čili studium předmětu ve vztahu k vlastní existenci.
- C. Existenciální poznávání čili zápas o víru.
- D. Víra čili teologie.

A. Teologie, to je slovo o Bohu a Bohoslovec o Bohu mluví, neboť jej zná. Vždyť poznáváme-li Boha alespoň částečně, jsme-li schopni o něm cokoli říci, je-li možný pokrok ve vztahu k Němu, je-li nám zjevení přístupné, máme-li záznam o Boží osobě, o podstatě, o jednání, je-li jaké nazření Božího srdce a svatosti, je to teologie.

Nezáleží tedy na výtečnosti člověka, když jde o poznávání Boha. Ne titulem teolog o Bohu mluví, ale svým srdcem, ústy i skutky, když Boha zná.

Řekneš mi: Nyní nepotřebuji vzdělání, neboť jsem přirozený bohoslovec. Avšak vzdělání je podstata teologie. Chceš mluvit o Bohu aniž rozumíš Božímu slovu? Jak můžeš znát Boha, když netušíš, co ti vlastně říká? Právě zpřesňováním svých znalostí Božího slova zpřesňuješ své poznávání Boha, takže pak poznáváš v přesnějším směru aniž se zabýváš tím, na čem nezáleží.

B. Řekneš mi: Teologie je mrtvá, neboť se pohybuje na úrovni suchých principů, prázdných pojmů a baňatých slovníků. Já poznávám Boha osobně. A dám ti za pravdu, nemám ti co říci. Ne proto, že by teologie nežila. Ona totiž žije v těch, kteří cíli své víry přikládají význam. Teologie je mrtvá a není; je totiž jen tak živá, jak živý jsi ty sám. Pokud při studiu Písma necítíš ani naději, ani hrůzu, neznamená to, že jeho význam pomínl.

Je to tak: Věřím-li v Boha, nutně kladu význam Božího slova do vztahu k vlastní existenci. Ptám se: Co tato pasáž znamená? A vím, že právě tento význam je břitce přítomný přímo pro mne. Tehdy cítíš bázeň.

Jistě netvrdím, že Boží slovo má tolik významů kolik čtenářů. Naopak: Přesné studium Bible je klíčové právě proto, že Boží slovo je jedinečné nad světem, závaznější a opravdovější než samotné bytí. A právě proto je pro věřícího učence studium teologie tak jedinečně hutné.

C. S každým zjištěním se totiž musíš vyrovnat. Matematik počítá své rovnice a jeho práce je prospěšná, neboť aplikované zjištění prospěje lidstvu. Jen v tom je rozdíl matematiky a teologie, že čísla se člověka netýkají, kdežto poznávání Boha ano.

Slovo Boží nemluví o formulích na papíře, ani o jiných vzdálených skutečnostech, ale o tobě, o tvé duši, tvém vztahu s Bohem, tvém počátku a o tvém konci.

Bohosloví, to je průběžný zápas o víru. Zápasíš se skutečnostmi, jenž jsou nad tvé chápání a snažíš se formulovat to, čeho se velmi bojíš. Vždyť se zde jedná o věčnost, bytí a o duši člověka. Studuješ Boží Lásku, Kristovo umučení i oslavení. A pokud věříš předmětu svého studia, pak tušíš, že předmětem studia jsou věci, o nichž budeš jako teolog přemítat celý život bez rozhodného závěru, neboť nikdo nezná hlubin Boha.

D. Víme, že před Bohem nikdo nemá žádný nárok. On nikomu nic nedluží a není odpovědný za situaci člověka, pročez na ni nemusí odpovídat. A přesto se sám Bůh omezil a vydal kus sebe člověku v šanc, aby odpověděl na jeho nouzi. Abychom jej mohli ukřižovat, následně v Něj uvěřit a nakonec Ho podrobit teologickému tepání, a dozvěděli se tak cosi o Životě, o Pravdě a o Cestě, jak se přiblížit Hospodinu, Pánu veškeré skutečnosti i možnosti.

Neboť bez Božího zjevení by nebyla víra a my bychom nevěřili, kdyby se nám Bůh nezjevil. V teologii věříme, nasloucháme, učíme se, čekáme. Poznávání Boha je cesta člověka teologa tápajícího po všem, co je o Bohu dostupné k poznání. Cesta vlastní existence. Cesta zápasu a hluboké deprese i pokoje a nesmírné radosti. Je to šílenství světa a kvásek spasení. V tom zůstávat, to bych vskutku chtěl.

<https://selah.cz/uvahy/osobitost-teologie/>